SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 634/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [redacted], [redacted], [redacted], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Vašinova 124/59, Nitra, zastúpenej JUDr. Janou Kubáňovou, advokátkou, Cintorínska 5, Nitra, proti postupu a rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/124/2020 zo 14. septembra 2022, postupu a rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5To/141/2022 z 2. februára 2023 a postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Tdo/41/2025 z 28. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. septembra 2025 sa sťažovateľka domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv garantovaných čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom okresného súdu, postupom a rozsudkom krajského súdu, ako aj postupom a uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Súčasne žiada priznať jej náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Rozsudkom okresného súdu bola sťažovateľka uznaná vinnou zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v zmienenom rozsudku. Okresný súd uvedeným rozsudkom upustil od uloženia súhrnného trestu sťažovateľke, pretože pokladal trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 8 mesiacov, ktorý bol sťažovateľke uložený v inej trestnej veci,

za dostatočný na ochranu spoločnosti a nápravu sťažovateľky. Na odvolanie prokurátora bol rozsudok okresného súdu rozsudkom krajského súdu (vo vzťahu k sťažovateľke) postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d) a e) a ods. 2 Trestného poriadku zrušený vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu. Krajský súd s odkazom na § 322 ods. 3 Trestného poriadku sťažovateľke (okrem iného) sám uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) podané v prospech sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu bolo napadnutým uznesením podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka uvádza, že na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásila, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Predtým však nebola poučená, resp. upovedomená o tom, že jej možno uložiť súhrnný trest odňatia slobody so zvýšenou dolnou hranicou trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona. Obhajca sťažovateľky síce súd upozornil na odsúdenie sťažovateľky v inej veci, čo však nič nemení na tom, že okresný súd sťažovateľku v naznačených súvislostiach nepoučil. Kým okresný súd od uloženia súhrnného trestu upustil, krajský súd uložil sťažovateľke na odvolanie prokurátora súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Tvrdený nedostatok poučenia sťažovateľky namietal minister v najvyšším súdom odmietnutom dovolaní. Sťažovateľka je presvedčená, že v tomto dôsledku došlo k porušeniu jej práv uvedených v bode 1 odôvodnenia tohto uznesenia.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu:

5. Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu, sťažovateľka vo výsledku v podstate vyjadruje nesúhlas so súhrnným trestom, ktorý jej bol uložený na odvolanie prokurátora krajským súdom v situácii, v ktorej okresný súd od uloženia trestu upustil, avšak sťažovateľku predpísaným spôsobom o možnosti uloženia súhrnného trestu nepoučil. Vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa však týka len uznania viny a s tým spojenej nenapadnuteľnosti rozhodnutia súdu odvolaním a dovolaním, pokiaľ ide o výrok o vine, nie pokiaľ ide o výrok o treste. Uplatnenie postupu podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku teda nezbavuje obžalovaného oprávnenia podať odvolanie a prípadne potom aj dovolanie proti výroku o treste (m. m. I. ÚS 199/2024). Keďže sťažovateľka mohla v uvádzaných intenciách podať prinajmenej dovolanie proti rozsudku krajského súdu v otázke okolností predchádzajúcich uloženiu

súhrnného trestu, avšak neurobila tak, v okolnostiach danej veci nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej zákon priznáva na ochranu jej základných práv a slobôd. Z uvádzaného dôvodu bola ústavná sťažnosť v rozsahu cielenom proti rozsudku okresného súdu a rozsudku krajského súdu odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná.

IV.2. K napadnutému uzneseniu:

6. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu (v danom prípade najvyššieho súdu, pozn.). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Rola ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 100/2022, III. ÚS 245/2025).

7. Jedinej sťažnostnej námietke, ktorej podstata tkvie v nepoučení sťažovateľky okresným súdom o možnosti uloženia súhrnného trestu so zvýšenou dolnou hranicou trestnej sadzby, nemožno priznať procesný úspech. Ústavný súd je primárne ľudsko-právny súd a z tejto pozície je preň podstatné vysvetlenie najvyššieho súdu, že *„dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku predpokladá nie akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len tie prípady, kedy toto právo obvineného bolo porušené zásadným spôsobom“.* Následne najvyšší súd konkretizačne podotkol, že sťažovateľka síce nebola pred akceptovaním učineného vyhlásenia o vine (postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku) formálne a osobitne poučená, že v jej veci prichádza do úvahy aj uloženie súhrnného trestu podľa § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona (najvyšší súd sa dopustil pisárskej chyby, ak uviedol, že malo ísť o ukladanie súhrnného trestu podľa § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného poriadku, pozn.), avšak uvedený deficit nemal za následok porušenie jej práva na obhajobu ***zásadným*** spôsobom. Najvyšší súd totiž s poukazom na spisový materiál zistil, že okresný súd nadobudol presvedčenie o vedomosti sťažovateľky o možnosti uloženia súhrnného trestu tak, že sťažovateľka (zastúpená obhajcom, pozn.) notifikovala okresnému súdu svoje odsúdenie v inej trestnej vecí. **Sťažovateľka zároveň upozornila okresný súd nielen na možnosť upustenia od uloženia súhrnného trestu, ale aj na opačný možný scenár, a to na eventualitu uloženia súhrnného trestu. Je preto logické, že sťažovateľka mala vedomosť o do úvahy prichádzajúcej modifikácii trestnej sadzby, a to aj v zmysle jej sprísnenia podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, ktorú krajský súd napokon na odvolanie prokurátora aj vykonal.** Za daného stavu je preto záver najvyššieho súdu o nezistení porušenia práva sťažovateľky na obhajobu zásadným spôsobom ústavne konformný. Okresný súd síce nevykonaním predpísaného poučenia sťažovateľky formálne pochybil, avšak vzhľadom na jej skoršiu jednoznačnú vedomosť o možnosti uloženia súhrnného trestu (aj bez takéhoto poučenia) nemá uvedené pochybenie ľudsko-právny presah.

8. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľka v rámci ústavnej sťažnosti opakuje v podstate obsahovo identickú argumentáciu, akú uviedol v dovolaní podanom v jej prospech minister. Ústavný súd však nie je ďalšou, alternatívnou a ani mimoriadnou inštanciou, ktorá opakovane preskúma rovnaké alebo obdobné argumenty, ktoré boli v prospech sťažovateľky predkladané v konaní pred všeobecnými súdmi. Sťažovateľka adresne neatakovala záver najvyššieho súdu o absencii porušenia svojho práva na obhajobu zásadným spôsobom na podklade konštatovania obsiahnutého v napadnutom uznesení, podľa ktorého mala vedomosť o eventualite uloženia súhrnného trestu. Vyhovenie jej ústavnej sťažnosti by tak zo strany ústavného súdu predstavovalo len formálne lipnutie na rešpektovaní objektívno-právnej kategórie zákonnosti, nie ochranu ľudských práv subjektívnej povahy, čo predstavuje jediný ústavou aprobovaný účel konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

9. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu verejnej moci (v danom prípade napadnutým uznesením, pozn.) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva alebo slobody, a to buď pre deficit relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základnými právami alebo slobodami, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd uvádza, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba relevantná súvislosť medzi napadnutým uznesením a sťažovateľkou označenými základnými právami a slobodami. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v rozsahu, v ktorom smerovala proti záverom najvyššieho súdu, dospel k zisteniu, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia sťažovateľkou označených práv, z čoho rezultuje, že dôvodnosť avizovanej časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto ústavný súd v tejto jej časti odmietol postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

10. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími návrhmi uvedenými v uplatnenej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2025

Robert Šorl
predseda senátu